

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1249

No. 61. — Štev. 61.

NEW YORK, MONDAY, MARCH 15, 1937 — PONEDELJEK, 15. MARCA 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

LEWISOV ODBOR NA DELU V DRŽAVI NEW JERSEY

OBLASTI SO ZAPOVEDALE KOMPANIJI, DA MORA SPREJETI 4000 DELAVCEV NAZAJ NA DELO

Zdaj sta na vrsti industriji radia in električne. — Pogajanja, ki so se danes začela s Carnegie - Illinois Corporation, bodo velike važnosti za vso industrijo jekla. — Sodišče bo odločilo o ustavnem povečju, ki skuša izposlovati Chryslers.

Uradniki United Electrical & Radio Workers of America so napovedali včeraj celo vrsto konferenc z zastopniki velikih tovarn v okrajih Essex, Union in Hudson v državi New Jersey, katere izdelujejo radio in druge električne aparate.

Tovarne imajo zaposlenih dvanajst tisoč delavcev, in med njimi se vrši živahnna organizacijska kampanja.

Istočasno je naznani William Mitchell, član odbora za industrijalno organizacijo, da bo unija električarjev priključena Lewisovemu odboru. Industrija električne je največja v severnem delu države New Jersey.

V industriji jekla se bo vršila danes zelo važna konferanca. Sestala se bosta namreč Philip Murray, ki je desna roka Johna L. Lewisa, in Benjamin F. Fairless, predsednik Carnegie - Illinois Steel Corporation. Konferanca bo velikega pomena za vso industrijo jekla.

Jutri stopi v veljavno pogodba, ki sta jo sklenila Murray in Fairless glede štirideseturnega delovnega in povišanja plač. Kot znano, bodo dobili jeklari po deset centov več na uro.

Povprečna plača jeklara bo znašala potemtakem 83 centov na uro. Tako visoke plače niso dolej še nikdar imeli. Kompanije bodo plačale delavcem sto milijonov dolarjev več na leto. Industrija jekla obratuje s polno paro ter komaj zadošča vsem naročilom.

Danes se bo tudi odločilo, če bo sodišče izdalо zaporno povelje proti sedečim strajkarjem v Chryslerjevih tovarnah. Governer Murphy je pričel posredovati. Upati je, da bo imel istotak uspeh kot ga je imel pri General Motors.

WASHINGTON, D. C., 14. marca. — Labor Relations Board (oblast, čije naloga je urediti odnosa med delavci in delodajalcem), je naročil danes družbi Remington Rand, Inc., da mora takoj sprejeti nazaj na delo 4000 delavcev, kateri so bili lani meseca maja zaštrajkali, nakar so bili odpuščeni.

V tozadnjem odkolu je rečeno: — Iz dokazilnega materijala, ki obsegata več tisoč strani, sta dve stvari jasno razvidni: da obtožena družba noče uvesti z delavci kolektivnega pogajanja in da je zase stavke družba z delavci silno brezobzirno ravnalna.

Odlok je bil izdan kmalu zatem, ko je delavska tajnica Miss Perkins povabila predsednika James H. H. Randa, naj pride v četrtek k nji, da se bosta dogovorila glede obnovitev pogajanj z unijo, ki prinaša Ameriški Delavski Federaciji. Rand je odgovoril, da se bo odzval vabilu.

Včeraj je John P. Frey, predsednik A. F. L. Metal Trades departmenta kritiziral urad za socijalno zaščito, ker je dal Remington Rand družbi naročilo v znesku \$57,500.

Labor Relations Board pravi, da če je bilo kdaj treba uvaževati Wagnerjevo postavo, jo je treba v tem slučaju.

— Družba je vrgla na cesto šest tisoč delavcev in izpremenila tovarne v oboroženo taborišče. Delavci trpe veliko bedo in pomanjkanje, družba pa noče ničesar slišati o kolektivnem pogajanju.

— Družba dosledno omalovažuje pravice delavcev ter se noče pokoriti postavi.

Lahi—glavna opora španskih fašistov

IZ RUDNIKA SO SPRAVILI ENAJST TRUPEL

V rudniku se še vedno nahaja 7 ponesrečenih rudarjev. — Električna iskra je vžgala pline.

LOGAN, W. Va., 14. marca.

— V globičinah Macbeth rudnika se še vedno nahaja 7 trupel ponesrečenih rudarjev, 13 trupel pa leži v mrtvanih.

Reševalci napenjajo vse svoje sile, da bi čimprej prišli do svojih ponesrečenih tovarisev in kadar se vrnejo iz rova, so izmučeni, da morejo komaj govoriti.

Včeraj ste bili prinešeni iz rova trupli 28 let starega Earl Gearharta in 32 let starega J. Wileyja, ki sta delata pri stroju, iz katerega je najbrže svignila električna iskra, ki je zanetila plin ter je nastala strahovita razstrelba, ki je ubila 18 rudarjev.

H. P. Farley, ki vodi rešilnodela, pravi, da bo vzel še nekaj dni, predno bo mogoče priti do ostalih 7 ponesrečenih rudarjev, kajti prej bo še treba spraviti iz rova več sto ton zemlje in kamenja.

V sledu dežja je bilo pred rovom komaj kakih 30 ljudi. Družine ponesrečenih se večinoma izmudri po deset centov več na uro.

Povprečna plača jeklara bo znašala potemtakem 83 centov na uro. Tako visoke plače niso dolej še nikdar imeli. Kompanije bodo plačale delavcem sto milijonov dolarjev več na leto. Industrija jekla obratuje s polno paro ter komaj zadošča vsem naročilom.

Danes se bo tudi odločilo, če bo sodišče izdalо zaporno povelje proti sedečim strajkarjem v Chryslerjevih tovarnah. Governer Murphy je pričel posredovati. Upati je, da bo imel istotak uspeh kot ga je imel pri General Motors.

WASHINGTON, D. C., 14. marca. — Labor Relations Board (oblast, čije naloga je urediti odnosa med delavci in delodajalcem), je naročil danes družbi Remington Rand, Inc., da mora takoj sprejeti nazaj na delo 4000 delavcev, kateri so bili lani meseca maja zaštrajkali, nakar so bili odpuščeni.

V tozadnjem odkolu je rečeno: — Iz dokazilnega materijala, ki obsegata več tisoč strani, sta dve stvari jasno razvidni: da obtožena družba noče uvesti z delavci kolektivnega pogajanja in da je zase stavke družba z delavci silno brezobzirno ravnalna.

Odlok je bil izdan kmalu zatem, ko je delavska tajnica Miss Perkins povabila predsednika James H. H. Randa, naj pride v četrtek k nji, da se bosta dogovorila glede obnovitev pogajanj z unijo, ki prinaša Ameriški Delavski Federaciji. Rand je odgovoril, da se bo odzval vabilu.

Včeraj je John P. Frey, predsednik A. F. L. Metal Trades departmenta kritiziral urad za socijalno zaščito, ker je dal Remington Rand družbi naročilo v znesku \$57,500.

Labor Relations Board pravi, da če je bilo kdaj treba uvaževati Wagnerjevo postavo, jo je treba v tem slučaju.

— Družba je vrgla na cesto šest tisoč delavcev in izpremenila tovarne v oboroženo taborišče. Delavci trpe veliko bedo in pomanjkanje, družba pa noče ničesar slišati o kolektivnem pogajanju.

— Družba dosledno omalovažuje pravice delavcev ter se noče pokoriti postavi.

FRANCIJA SE TEMELJITO PRIPRAVLJA

Francoska vlada je zasedla Schneiderjevo veliko municipijsko tovarno. Prevzela je vse stroje, orodje in orožje. — Vendar pa nazijska vlada ne bo dela pismenega zadoščenja.

PARIZ, Francija, 14. marca.

— Ameriški protest proti napadom nemških listov na Ameriko je "zaključena zadeva" in nazijska vlada ne bo pismenodogovorila in obžalovala, kot je to storil državni tajnik Hull na nemški protest zaradi govora newyorškega župana La Guardia.

BERLIN, Nemčija, 14. marca.

— Ameriški protest proti napadom nemških listov na Ameriko je "zaključena zadeva" in nazijska vlada ne bo pismenodogovorila in obžalovala, kot je to storil državni tajnik Hull na nemški protest zaradi govora newyorškega župana La Guardia.

Kanceler Hitler je odločil, da njegova vlada glede tega protesta ne bo šla dalje in da zastoji, da je vnanji minister Konstantin von Neurath ameriškemu poslaniku Doddu izrazil obžalovanje ter zatrdiril, da časopisje ni nameravalo žaliti ameriškega naroda.

Propagandni minister dr. J. Goebbels nemškim listom ni dovolil, da bi omenili ameriški protest, toda tudi več ne napačno Združenih držav.

Creusot jeklarna je bila ustanovljena leta 1785 in že 50 let prej je Schneiderjeva družina imela v teh krajinah svoje plavže. Prva leta je tvrdka pogostost zala v denarne stiske, dvignila pa se je za časa Napoleonovih vojn, leta 1833 je pa napovedala banker Kot, ki je bila iznajdena lokomotiva in so po celem Evropi pričeli graditi železnice. Je tovarna izdelovala lokomotive in drugi železniški materiali ter jeklene ploše za bojne ladje. Tekom nemško-francoske vojne leta 1870 je pričela izdelovati topove.

Od leta 1910 do 1914 je Schneiderjeva tovarna izdelala 34,500 težkih topov in svetovni vojni je izdelovala slobitne francoske topove "75".

K tovarni pripada 417,500 kvadratnih jardov zemlje, nad 19,000 kvadratnih jardov je odloženih samo za artillerijo.

Vsako leto porabi tovarna okoli 450,000 ton premoga in vsak dan dovaža okoli 50 vagonov različnih materialov v mestu, ki šteje 30,000 prebivalcev.

Predsednik tovarne je Eugene Schneider, ki ima tudi municipijske tovarne na Čehoslovaškem, Ladjevci in tovarne za automobile in aeroplane.

Se pred svetovno vojno je imel Schneider v veliki ruski municipijski tovarni v Putilovu delnicu za 25,000,000 frankov, v Škodovih tovarnah na Češkem pa za 167,000,000 frankov.

PAPEŽ JE BOLJŠI
VATIKAN, 14. marca.

Papež Pij XI. je zdravstveno stanje toliko izboljšalo, da je predsedoval tajni seji 26 kardinalov v svojem stanovanju. Odkar je v decembri zbolel, je sedaj prvič predsedoval kardinalski seji.

Remington Rand Co. ima svoje tovarne v Syracuse, Illion in Tonawanda, N. Y., v Middletown v Connecticutu ter v Norwood in Marietta, Ohio.

NEMŠKA VLADA NE MARA DATI ZADOŠČENJA

Vnanji minister von Neurath je dal zagotovilo poslaniku Doddu, da nemško časopisje ni hotelo žaliti. — Vendar pa nazijska vlada ne bo dela pismenega zadoščenja.

BERLIN, Nemčija, 14. marca.

— Ameriški protest proti napadom nemških listov na Ameriko je "zaključena zadeva" in nazijska vlada ne bo pismenodogovorila in obžalovala, kot je to storil državni tajnik La Guardia.

Kanceler Hitler je odločil, da njegova vlada glede tega protesta ne bo šla dalje in da zastoji, da je vnanji minister Konstantin von Neurath ameriškemu poslaniku Doddu izrazil obžalovanje ter zatrdiril, da časopisje ni nameravalo žaliti ameriškega naroda.

Propagandni minister dr. J. Goebbels nemškim listom ni dovolil, da bi omenili ameriški protest, toda tudi več ne napačno Združenih držav.

Creusot jeklarna je bila ustanovljena leta 1785 in že 50 let prej je Schneiderjeva družina imela v teh krajinah svoje plavže. Prva leta je tvrdka pogostost zala v denarne stiske, dvignila pa se je za časa Napoleonovih vojn, leta 1833 je pa napovedala banker Kot, ki je bila iznajdena lokomotiva in so po celem Evropi pričeli graditi železnice. Je tovarna izdelovala lokomotive in drugi železniški materiali ter jeklene ploše za bojne ladje. Tekom nemško-francoske vojne leta 1870 je pričela izdelovati topove.

Od leta 1910 do 1914 je Schneiderjeva tovarna izdelala 34,500 težkih topov in svetovni vojni je izdelovala slobitne francoske topove "75".

K tovarni pripada 417,500 kvadratnih jardov zemlje, nad 19,000 kvadratnih jardov je odloženih samo za artillerijo.

Vsako leto porabi tovarna okoli 450,000 ton premoga in vsak dan dovaža okoli 50 vagonov različnih materialov v mestu, ki šteje 30,000 prebivalcev.

Predsednik tovarne je Eugene Schneider, ki ima tudi municipijske tovarne na Čehoslovaškem, Ladjevci in tovarne za automobile in aeroplane.

Se pred svetovno vojno je imel Schneider v veliki ruski municipijski tovarni v Putilovu delnicu za 25,000,000 frankov, v Škodovih tovarnah na Češkem pa za 167,000,000 frankov.

**SIN NADVOJVODE FRANCA
FERDINANDA**

DUNAJ. Avstrija, 14. marca.

Sodišče je razsodilo, da mora sin v Sarajevu ustreljenega avstrijskega nadvojvode Franca Ferdinandu, vojvodu Maksimilijanu Hohenbergu, vsak mesec plačati 320 šilingov. Franec Ferdinandu Hahn, ki trdi, da je nezakonski sin umorjenega nadvojvode.

Hahn, ki je več let živel v Združenih državah, je prosi sudišče za 1000 šilingov na mesec.

DRŽAVLJANSKA VOJNA NA ŠPANSKEM JE MEDNARODNA

MADRID, Španija, 12. marca. — Spanska republikanska vlada pravi, da je v armadi generala Franco 30,000 Italijanov in da vodi Italija proti Spanski nenapovedano vojno. Vnanji minister Julio Alvarez del Vayo pravi, da je prišel čas, da ni mogoče več govoriti o državljanški, temveč o mednarodni vojni na Španskem.

Vlada je javno razstavila štiri italijanske častnike in 37 italijanskih vojakov, ki so biti ujeti v bojih za Guadalajaro, v dokaz, da Italijani pomagajo fašistom.

Del Vayo je rekel, da je v priznanih italijanskih ujetnikih ujeti bojnik Guadalajaro, ki je na Španskem močno italijanska armada.

Vsi častniki in vojaki nosijo italijanske uniforme in imajo italijansko orožje. Italijanom, katerih je več divizij, poveljuje general Mangini. Posameznim divizijam pa poveljujejo generali Bergonzoli, Nuvoloni, Coppi in drugi, katerih imena pa niso znan.

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:

115 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"G L A S N A R O D A"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

za celo leto velja za Ameriko in Kanado	Za New York za celo leto	\$7.00
za pol leta	Za pol leta	\$3.50
za inozemstvo na celo leto	za inozemstvo na celo leto	\$7.00
za četr leta	za četr leta	\$35.00

Subscription Yearly \$6.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naš je blagoval po Money Order. Pri spremembah kraja naravnih, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznamo, da hitrejš najdemo naslovnik.

Advertisement or Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvsem v nedelji in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

PRED DVAJSETIMI LETI

V tednu, ki se je končal 14. marca 1917, je bilo v Združenih državah le malo ljudi, ki niso bili prepričani, da bo ameriška vlada prekinila diplomatske odnose s kajzerjevo vladno in napovedala Nemčiji vojno.

Wilson je postajal nestren. Senatorje, ki so njegovemu rožene, je naletel v senatu na precejšen odpor.

Wilson j. postajal nestren. Senatorji, ki so njegovemu predlogu nasprotovali, je imenoval trmaste samoglavce, ki ne marajo ali ne morejo vrščevati zahteve in potreb resnih časov, katere doživlja Amerika.

Slednji je pa Wilson vendarle prodrl s svojim predlogom. Ameriške bojne ladje so se oborožile s topovi. Mornarjem je bilo zapovedano streljati na vsak nemški submarin, ki jih pride na pot.

V Berlinu so smatrali to za vojno napoved.

Nemški poslanik grof Bernstorff je bil že odpotoval iz Washingtona. Interese Nemčije je zastopalo v zveznem glavnem mestu švicarske poslaništvo. Švicarski poslanik je vprašal ameriški državni departement, kako je s prusko - ameriško pogodbo, ki je poudarjala zaščito privatnikov in trgovskih ladij za slučaj vojne.

V ameriških pristaniščih je bilo takrat dosti nemških trgovskih ladij. Če bi Amerika rekla, da vpošteva določbe pogodbe, bi izgubila bogat plen, ki ga je že imela v rokah. Zato so rekli v Washingtonu, da ne.

Pogodba, sklenjena med Georgeom Washingtonom in nemškim Friderikom je bila vržena med staro šaro.

V newyorkško pristanišče je dospel tiste dni francoski trgovski parnik "Rochainbeau" s topovi in francoskimi morariški vojaki na krovu. Ameriške oblasti so mu dovolile pristati. S tem je bila neutralnost odpravljena.

Ameriški železničarji so zapretili s stavko. Vlada jim je zapretila, da bo z vojnimi sredstvi stavko zatrila. Samuel Gompers, predsednik Ameriške Delavske Federacije, je pa officijelno odobril vladno politiko.

Ko je odpotoval iz Washingtona nemški poslanik Bernstorff, je zapustil ameriški poslanik Gerard Berlin ter sporočil ameriški javnosti, da Nemči je niti najmanj ne brigajo po goji, zahteve in ugovori Združenih držav ter da bo vojno s submarini brezobzirno nračljevala.

Takrat ni nihče več dvomil o neizogibnosti ameriške vojne napovedi.

Se boril par tednov, in zgodilo se je, kar se je v takih okoliščinah moralo zgoditi.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnom kurzu.

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
za \$ 2.55	Din. 100
\$ 5.00	Za \$ 6.50
\$ 7.20	Din. 200
\$11.70	Za \$ 12.25
\$23.00	Din. 300
\$45.00	Za \$ 30.00
	Lir 200
	Lir 500
	Lir 1000
	Lir 2000
	Lir 3000

KE SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE
CENE PODVZETE SPREMENIBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodo v dinarih ali hrab dovoljeni še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARIJAH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$10.—	\$10.85
\$15.—	\$15.85
\$20.—	\$21.85
\$40.—	\$41.85
\$50.—	\$51.85

Prejemnik dob. v starem kraju izplačite v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOBINHO GL—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

115 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Naši v Ameriki

BOJAKE PROSIMO, NAJ NAM
NAKRATKO N A DOPISNIKI
SPOROČE SLOVENSKE NOVI
CE IZ NASELBINE.

10. marca okoli pol osme ure zjutraj se je pripeljal v Clevelandu držen roparski unor. Bil je plačilni dan v tovarnah, ki se nahajajo okoli 33. ceste in Lakeside Ave. Na 3222 Lakeside Avenue je imel poznan Frank Mahnič gostilno in restavrant in delavej iz bližnje Otis Steel Co. so imeli navade, da so menjavali svoje čake v prostorij Malniča.

Tako je bilo tudi 10. marca zjutraj kakih 25 delavcev na vsočili v prostorih, ko je vstopil v prostor mlad človek, star kakih 25 let. Zapovedal je vsem, da dvignejo roke kvišku. Neki Viček ni dvignil dovolj hitro rok in ga je lovor udaril z revolverjem po glavi.

Mahnič, ki je imel s seboj \$2,000, da bi zamenjal čake delavcem, je skočil iz gostilne v stransko sobo, ko je ropar sprožil in zadel Mahniča v roko. Kljub temu je pa Mahnič hitel po stopnjicah navzgor v spalnico, kjer je imel nabasano puško. Ravno je pripel za puško, ko mu je ropar sledil in začel streljati. Zadet v sreči se je Mahnič zgrndil na tla.

Ropar je nato pograbil se \$600, ki so se nahajali v spalnici, dočim je že prej vzel \$1,400, nato je pa grozeč z revolverjem napram gostom pogbenil pri vratih na cesto.

Kompanijski stražnik pri Otis Steel Co. je slsal strele in je prihitel za njim, toda v tem trenutku je privozil tovariš roparja z avtomobilom. Oba sta se odpeljala. Kompanijski stražnik je gotov, da je ropavja zadel.

Policija je več ur pozneje v Akropoli prijela nekega mladega osumnjencev, katerega opis se strinja z opisom roparja, ki je ubil Mahniča. Detektivi poizvedujejo.

Pokojni Mahnič je bil star 29 let in je šele lansko leto kupil gostilno. Doma je bil iz Ščanže pri Trstu. V Ameriki je bival 15 let.

*

Frank Peterlin, elektrarski kontraktor v Jolietu, je 8. t. običal s svojim avtom v globokem blatu May ulice in sklenil, da bo tamkaj sedel v obtičanem avtu tudi mesec dni, če bo treba, oziroma toliko časa, da ne pride cestni komisar in spozna, kako skrbia za ulice. Peterlin pravi, da je v zadnjih sedmih letih zapravil že \$62 zato, da so ga izvlekle z avtom vred iz blata kotanjasti jolietskih ulic in zdaj ima dovolj tega. Sporočil je ženi, naj mu domača jed. Ker je ulica ozka, je Peterlin s svojo "stavko" ustavil promet in policija je v zadregi.

*

Peterlin, elektrarski kontraktor v Jolietu, je 8. t. običal s svojim avtom v globokem blatu May ulice in sklenil, da bo tamkaj sedel v obtičanem avtu tudi mesec dni, če bo treba, oziroma toliko časa, da ne pride cestni komisar in spozna, kako skrbia za ulice. Peterlin pravi, da je v zadnjih sedmih letih zapravil že \$62 zato, da so ga izvlekle z avtom vred iz blata kotanjasti jolietskih ulic in zdaj ima dovolj tega. Sporočil je ženi, naj mu domača jed. Ker je ulica ozka, je Peterlin s svojo "stavko" ustavil promet in policija je v zadregi.

Kakor ta raziskovalec Afrike, belgijski profesor Forbier, je iz belgijskega Konga poslal do domov daljše poročilo, kjer poroča, da je kakih 200 kilometrov od Stanleyville naletel na zamosko pleme, o katerem sodi, da je ostank nedanljih prvotnih prebivalcev, ker je to ljudstvo po svojem vedenju silno preprosto. Učenjak še dalje poroča, da je vsak drugi telamzorski ljudi dvojnik koga drugega med njimi. To izhaja pa iz tega, ker so v tem rodno dvojčki tako rekoč nekaj vskršanjega. Rod šteje nekako tisoč glav, od katerih pa jih je polovica dvojčkov.

Kakor ta raziskovalec Afrike, belgijski profesor Forbier, je iz belgijskega Konga poslal do domov daljše poročilo, kjer poroča, da je vsak drugi telamzorski ljudi dvojnik koga drugega med njimi. To izhaja pa iz tega, ker so v tem rodno dvojčki tako rekoč nekaj vskršanjega. Rod šteje nekako tisoč glav, od katerih pa jih je polovica dvojčkov.

Kakor ta raziskovalec Afrike, belgijski profesor Forbier, je iz belgijskega Konga poslal do domov daljše poročilo, kjer poroča, da je vsak drugi telamzorski ljudi dvojnik koga drugega med njimi. To izhaja pa iz tega, ker so v tem rodno dvojčki tako rekoč nekaj vskršanjega. Rod šteje nekako tisoč glav, od katerih pa jih je polovica dvojčkov.

Kakor ta raziskovalec Afrike, belgijski profesor Forbier, je iz belgijskega Konga poslal do domov daljše poročilo, kjer poroča, da je vsak drugi telamzorski ljudi dvojnik koga drugega med njimi. To izhaja pa iz tega, ker so v tem rodno dvojčki tako rekoč nekaj vskršanjega. Rod šteje nekako tisoč glav, od katerih pa jih je polovica dvojčkov.

Kakor ta raziskovalec Afrike, belgijski profesor Forbier, je iz belgijskega Konga poslal do domov daljše poročilo, kjer poroča, da je vsak drugi telamzorski ljudi dvojnik koga drugega med njimi. To izhaja pa iz tega, ker so v tem rodno dvojčki tako rekoč nekaj vskršanjega. Rod šteje nekako tisoč glav, od katerih pa jih je polovica dvojčkov.

Kakor ta raziskovalec Afrike, belgijski profesor Forbier, je iz belgijskega Konga poslal do domov daljše poročilo, kjer poroča, da je vsak drugi telamzorski ljudi dvojnik koga drugega med njimi. To izhaja pa iz tega, ker so v tem rodno dvojčki tako rekoč nekaj vskršanjega. Rod šteje nekako tisoč glav, od katerih pa jih je polovica dvojčkov.

Kakor ta raziskovalec Afrike, belgijski profesor Forbier, je iz belgijskega Konga poslal do domov daljše poročilo, kjer poroča, da je vsak drugi telamzorski ljudi dvojnik koga drugega med njimi. To izhaja pa iz tega, ker so v tem rodno dvojčki tako rekoč nekaj vskršanjega. Rod šteje nekako tisoč glav, od katerih pa jih je polovica dvojčkov.

Kakor ta raziskovalec Afrike, belgijski profesor Forbier, je iz belgijskega Konga poslal do domov daljše poročilo, kjer poroča, da je vsak drugi telamzorski ljudi dvojnik koga drugega med njimi. To izhaja pa iz tega, ker so v tem rodno dvojčki tako rekoč nekaj vskršanjega. Rod šteje nekako tisoč glav, od katerih pa jih je polovica dvojčkov.

Kakor ta raziskovalec Afrike, belgijski profesor Forbier, je iz belgijskega Konga poslal do domov daljše poročilo, kjer poroča, da je vsak drugi telamzorski ljudi dvojnik koga drugega med njimi. To izhaja pa iz tega, ker so v tem rodno dvojčki tako rekoč nekaj vskršanjega. Rod šteje nekako tisoč glav, od katerih pa jih je polovica dvojčkov.

Kakor ta raziskovalec Afrike, belgijski profesor Forbier, je iz belgijskega Konga poslal do domov daljše poročilo, kjer poroča, da je vsak drugi telamzorski ljudi dvojnik koga drugega med njimi. To izhaja pa iz tega, ker so v tem rodno dvojčki tako rekoč nekaj vskršanjega. Rod šteje nekako tisoč glav, od katerih pa jih je polovica dvojčkov.

Kakor ta raziskovalec Afrike, belgijski profesor Forbier, je iz belgijskega Konga poslal do domov daljše poročilo, kjer poroča, da je vsak drugi telamzorski ljudi dvojnik koga drugega med njimi. To izhaja pa iz tega, ker so v tem rodno dvojčki tako rekoč nekaj vskršanjega. Rod šteje nekako tisoč glav, od katerih pa jih je polovica dvojčkov.

Kakor ta raziskovalec Afrike, belgijski profesor Forbier, je iz belgijskega Konga poslal do domov daljše poročilo, kjer poroča, da je vsak drugi telamzorski ljudi dvojnik koga drugega med njimi. To izhaja pa iz tega, ker so v tem rodno dvojčki tako rekoč nekaj vskršanjega. Rod šteje nekako tisoč glav, od katerih pa jih je polovica dvojčkov.

Kakor ta raziskovalec Afrike, belgijski profesor Forbier, je iz belgijskega Konga poslal do domov daljše poročilo, kjer poroča, da je vsak drugi telamzorski ljudi dvojnik koga drugega med njimi. To izhaja pa iz tega, ker so v tem rodno dvojčki tako rekoč nekaj vskršanjega. Rod šteje nekako tisoč glav, od katerih pa jih je pol

TAKO SAMA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

18

Grof jo posluša z velikim sočutjem; kako živo in preprečevalno zna govoriti! In kako prav je imela! V svoji udobnosti o vsem tem niso hoteli ničesar vedeti — zakaj si po nepotrebnem malagati skrb? Saj ni bilo mogoče nič prenarediti. Pa vendar, mogli bi, ako bi le resno hoteli, grof Hellfeld, in ko bi vsi k temu pripomogli in bi sam tudi pomagal in ne bi vsakdo prepuščal drugim, pa bi bilo Helgi pomagan. Treba je bilo vseh rok in vsega napora.

"Včeraj — vas je zelo zadelo, gospica baronesa?"

"Da! Ali me ni moral! Ako me tako naenkrat nekdaj prijazni ljudje — kako bi rekla — zataje in me gledajo čez ramo, ako nisem več "stanu primerna." Kot bi postala človek drugega razreda, ako si poskušam pošteno služiti kruh. Ko bi se prodala stavbeniku Bonitzu in bi se v elegantni športni oblike v krasnem avtomobilu pripeljala k Friesenovim — tedaj bi me sprejeli z razprostrtnimi rokami in bi pri tem prezrli vso globoko nemoralnost tega zakona. V eni stvari je imel mož prav, ko me je svaril, da se ne smem preveč zamašati na prijatelje. Prijatelji v stiski — spoznala sem jih. Povabili so me za tedne, za mesec, da bi me odvurnili od moje žalosti, takrat, ko so mislili, da mi gre dobro, ko sem še imela svoje stanovanje. Ko pa je nato prišel polom in sama nisem vedela, kam, ko sem v resnici bila na ulici, tedaj povabila niso več ponovili. Naša hišna oskrbnica se me je usmilila ter me je spravila pod streho pri svoji sestri in tam sem še danes. Gospa Baderjeva je tudi oskrbnica hiše, poleg tega pa še čisti stanovanja. Njen mož je ključavnica, sin šofér — toda oba nabijata ulični tlak."

"In v tej okolici živite sedaj?" vpraša začuden.

Helga mirno prikima z negotovim nasmehom.

"Da, in počutim se celo dobro, kakor se more pač to v mojem položaju razumeti — ker sem pri usmiljenih ljudeh, ki svoje uboštvo delijo z menoj. Sedaj veste vse o meni, gospod grof. Sedaj bi rada šla, kajti sinu svoje gospodinje sem obljbila, da ga bom nocoj učila malo angleščine."

"Angleško?"

"Da, gospod grof, to se pa čudite! Toda zelo se želi izobraziti in kaj naučiti ter je zelo nadarjen in razumen. Preučil je že vse moje šolske knjige, ki sem mu jih podarila. Vidite, gospod grof, to je tudi velika krvica usode, da je temu, ki nimam denarja, pot do izobrazbe zaprtia. Mnogo zelo nadarjeni ljudi mora zamreti, ker se ne morejo svobodno razviti — povsod so meje, neprestopno in kot stolp visoke stene. Ako ne pride kak poseben slučaj sreče — — —"

"— — — ki vam ga iz vsega sreca privočim, gospica Helga."

"Potem bo kdo tudi še v meni odkril kako posebno nadarjenost. Sedaj sem se pričela šele v popolni nadi razvijati. Najprej prvovrstna igralka tenisa, kot so se mi prilizovali, nato pa pomerjevalka oblek — v resnici sem radovedna, kako bo šlo dalje. Mogoče nazadnje še film, gledališče in drugi takci poklici, o katerih sanjam."

"Ne, gospica baronesa. Ne morem slišati, ako govorite tako obupano!"

"Kako pa naj napravim drugače? Prvo, kar se je t reba naučiti, je: biti trd proti samemu sebi!" pravi in vstane.

"Ali hočete v resnici že iti?" pravi žalostno. "Saj se bova zopet kaj kmalu videla."

Baronesa Helge ni smel zadnjikrat videti.

Včer mu je prinesel neko majhno razočaranje, ki mora p r prihodnjem sestanku biti popravljeno. Vse kaj druga je pričakoval, ne da bi prej videl, je prišel pogovor v tir, katerega ni nameraval.

Helga je imela na sebi nekaj tako resnega in vse njen obnašanje je kazalo, kot bi hotela reči "ne dotakni se me," pri vsaki svoji kretnji, pri vsakem pogledu — popolnoma drugačna kot Friesenova dekleta — moral je tedaj malo potrpeti.

* * *

Če je grof Hellfeld še tako čkal — Helge ni več srečal.

Saj ni mogel vedeti, da je zbolela za hribo in ji je gospa Baderjeva skrbno stregla. Počasi, zelo počasi se ji je vračalo združje; kajti primanjkovalo je vseh okreplil, posebno pa se Helgine volje, da bi ozdravila. Bila je preslabia in trudna. Izmučena sedi v starem naslonjaču, ki ji ga je Jurij potisnil k oknu, tako da jo je zadel vsak soleni žarek in je odeta v mnoge deje, s praznimi očmi gledala na majhno dvorišče in na ozadje velike hiše, katere balkon je bil okrašen z božji za premog, posodami za odpadke in čebri in cunjanji.

To je bil tedaj njen razgled, da pa dan — puste stene, ki so ji celo zavidiljivo zagrinjale pogledi proti nebu.

Navadno je mižala, ničesar ni hotela več videti, ničesar slišati. Ko bi le že bila mrtva! Življenja pri vsem svojem prizadevanju in pri vsi svoji volji ni mogla obvladati. Kdor je bil enkrat nizko, je težko zopet prišel kvišku. In tako tripi pod svojo notranjo osamljenostjo. Nikogar nima, ki bi jo ljubil, ki bi se kaj pobrigal za njo . . .

Toda, ali ni bila nevhvalečna, ako je tako mislila? Ali niso bili tukaj Baderjevi? Seveda, toda vsa njihova vzgoja, vsa njihova izobrazba je dolga in nisla zadovoljiti. Kako se bo njen življenje daje oblikovalo? Samo pomerjevalna dama, in vedno preteča nevarnost, da se bo srečala s svojimi prejšnjimi poznanimi, ki so jo tako ošabno zatajili, kar je zelo užalilo njen ponos.

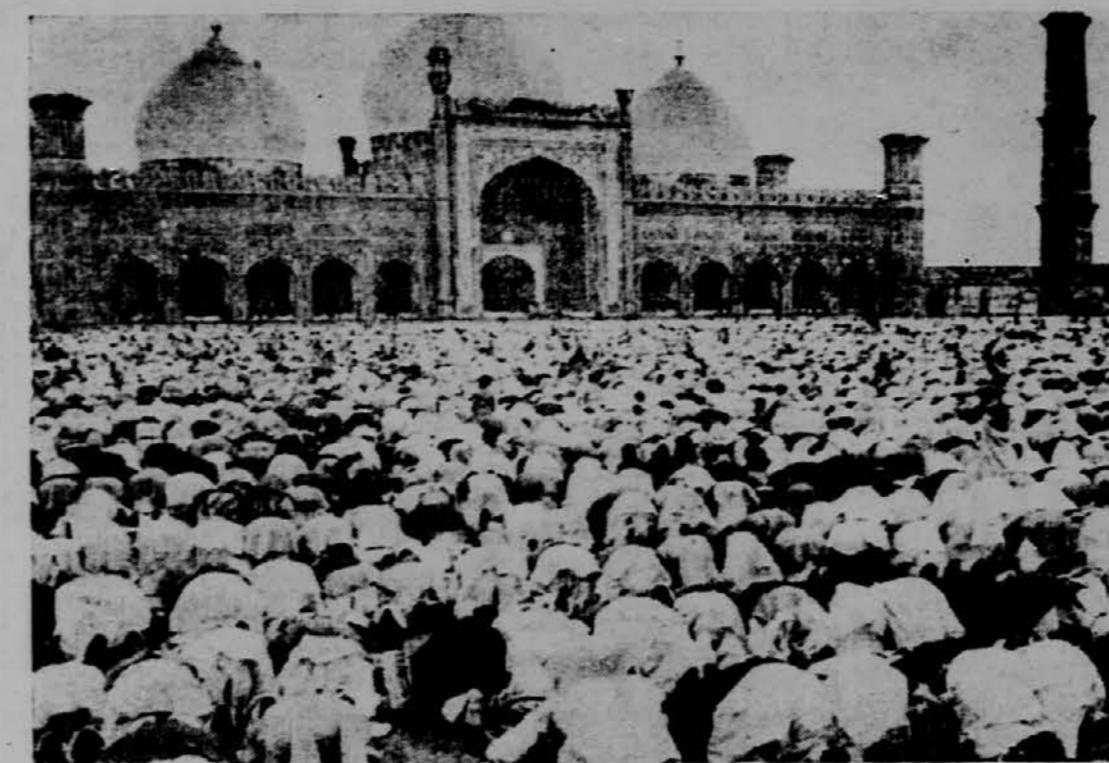
O, tega se ji ni bilo treba bat!

Ko se je zopet naznala zdravo, njeni ravnateljice z obžalovanjem skomigne z rameni. Njena bolzen je trajala predolgo; ker je bila sezija na svojem vrhuncu, so morali vzeti drugo. Sicer pa ji je tudi ravnateljica rekla, da je še vedno slaba in da je zelo shujšala in sluhšanje ni vikost. Pravi ji, naj se dobro pozdravi in okrepi, naj dobro je, da bo zopet dobila svoje prejšnje poteze, ki so pri sedanji modi neobhodno potrebne.

In zaupno ji še pove: zaradi nje je trgovina izgubila zelo dobre kupce, gospo baronico Friesenovo in njene hčere. Dame niso več prišle; kot so izvedeli, so si oblike kupile druge. Seveda, Helga na sebi nima neposredne krivde; storila je svojo dolžnost. Ker pa prihaja iz onih krogov, kot jim je znano, je za nekatere dame mučno jo srečati, tako se zaradi prejšnjega poznanja z njo, z ozirom na njo, trgovine izogibljajo, kar pa trgovini zopet škodi. Zato je obojestransko boljše, da ne ostane več v službi.

(Dalje prihodnjie.)

100,000 MOHAMEDA NCEV MOLI

Slika je bila posneta pred džamijo v Lahore, Indija, ob koncu največjega mohamedanskega praznika "ramazana".

Razne vesti.

ZADNJI VETERAN.

V Virginiji je umrl zadnji bojevnik iz ameriške državljanske vojne, reverend Giles Cooke. Učakal je skoraj sto let. V tisti vojni je imel pomembno ulogo. Pripadal je štabu generala Leeja, in se je bojeval torej na strani južnih. Čet. Kot vojaški duhovnik je napravil mnogo dobrega in je pripomogel k temu, da so upoštevali na obeli stranek, kolikor se je dalo, zakone humanosti. Po vojni se je umaknil v Virginijo, kjer so ga vsi spoštovali.

MILIJONAR, TAT IN SLEPAR.

Budimpeštanska policija zasleduje s tiralico bivšega izredno bogatega trgovca Maxa Goetza. Goetzl si je nekoč s trgovino z žitom pridobil milijonsko imetje in je bil lastnik več petnajstih hiš v najodličnejšem budimpeštanskem predelu. Odlet pa se je lahko miselnemu življenju, zapravil in zaigral je velikanske vsote, tako da je njegovo imetje skopljeno v nič. Ko je pognal vse izrednimi težavami,

ZELEZNICA SEVERNO OD TEČAJNEGA KROGA.

Švedska železniška uprava je dala zgraditi novo železniško progo severno od tečajnega kroga. Prometu jo bodo izredili v nekoliko dneh. Odsek v dolžini 170 km, ki so ga pravkar dovršili, vodi iz Arvidsjaurena na Lapon, v Jokkmokk. V bližini Jokkmokka so veliki slapovi, ki jih turisti zelo radi obiskujejo. Proga nadaljuje progo iz Kristinehamna v srednji Švedski do Arvidsjaurena. Celotna prega bo merila 1300 km. Delo v skoraj neobljudevani Laponski je bilo zvezzano z Angleškim. Vojvoda je za

POROČNA OBLEKA ZA GO. SIMPSONOVU.

Vsakovrstnih vesti o poroki vojvode Windsorskega je bilo v zadnjem času dovolj in vse so si nasprotovale. Posebno v zadnjih dneh je bilo zaznamovati pravi višek v variantah. Sedaj pa je videti, da se bo stvar razčistila. Angleški listi namreč poročajo, da je ga Simpsonova v Parizu oddala naročilo za svojo poročno obleko. Ker Cannesa trenutno noče zapustiti, so ji vodilne pariške moderne tvrdke poslate tja kakšnih štirideset modelnih oblek. Bilo je precej premisljevanja o tem, katera izmed oblek bi bila najprimernejša. Ker je bila barva izključena, so izbrali konično menda model poldanskoga oblačila. Ostanek modelov, ki jih je ga Simpsonova naročila, sestoji iz toilet vseh vrst za vse mogoče prilike.

Po neki nadaljnji vesti ostana načrtovanem datum in kraj poroke do zadnjega trenutka tajna. Baronica Rotschildova je bila predlagala poroko v enesfeldski grajski kapeli. Vojvoda bi se s tem strinjal, toda ga Simpsonova bi baje dala prednost kakšni angleški cerkvi na Angleškem. Vojvoda je za

Na parnikih, ki so debeli (iskani, npr. v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca).

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki so debeli (iskani, npr. v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca).

17. marca: Normandie v Havre
18. marca: Europa v Bremen
Berengaria v Cherbourg
19. marca: Rex v Genoa
20. marca: Manhattan v Havre
Queen Mary v Cherbourg
21. marca: Saturnia v Trst
Paris v Havre
22. marca: Aquitania v Cherbourg
23. marca: Queen Mary v Cherbourg
24. marca: Rex v Genoa
25. marca: Aquitania v Cherbourg
26. marca: Champplain v Havre
Europa v Bremen
27. marca: Conte di Savoia v Genoa
28. marca: Normandie v Havre
29. marca: Manhattan v Havre
30. marca: Berengaria v Cherbourg
31. marca: Champplain v Havre
32. marca: Aquitania v Cherbourg
33. marca: Queen Mary v Cherbourg
34. marca: Rex v Genoa
35. marca: Aquitania v Cherbourg
36. marca: Champplain v Havre
37. marca: Conte di Savoia v Genoa
38. marca: Normandie v Havre
39. marca: Manhattan v Havre
40. marca: Berengaria v Cherbourg
41. marca: Champplain v Havre
42. marca: Aquitania v Cherbourg
43. marca: Queen Mary v Cherbourg
44. marca: Rex v Genoa
45. marca: Aquitania v Cherbourg
46. marca: Champplain v Havre
47. marca: Conte di Savoia v Genoa
48. marca: Normandie v Havre
49. marca: Manhattan v Havre
50. marca: Berengaria v Cherbourg
51. marca: Champplain v Havre
52. marca: Aquitania v Cherbourg
53. marca: Queen Mary v Cherbourg
54. marca: Rex v Genoa
55. marca: Aquitania v Cherbourg
56. marca: Champplain v Havre
57. marca: Conte di Savoia v Genoa
58. marca: Normandie v Havre
59. marca: Manhattan v Havre
60. marca: Berengaria v Cherbourg
61. marca: Champplain v Havre
62. marca: Aquitania v Cherbourg
63. marca: Queen Mary v Cherbourg
64. marca: Rex v Genoa
65. marca: Aquitania v Cherbourg
66. marca: Champplain v Havre
67. marca: Conte di Savoia v Genoa
68. marca: Normandie v Havre
69. marca: Manhattan v Havre
70. marca: Berengaria v Cherbourg
71. marca: Champplain v Havre
72. marca: Aquitania v Cherbourg
73. marca: Queen Mary v Cherbourg
74. marca: Rex v Genoa
75. marca: Aquitania v Cherbourg
76. marca: Champplain v Havre
77. marca: Conte di Savoia v Genoa
78. marca: Normandie v Havre
79. marca: Manhattan v Havre
80. marca: Berengaria v Cherbourg
81. marca: Champplain v Havre
82. marca: Aquitania v Cherbourg
83. marca: Queen Mary v Cherbourg
84. marca: Rex v Genoa
85. marca: Aquitania v Cherbourg
86. marca: Champplain v Havre
87. marca: Conte di Savoia v Genoa
88. marca: Normandie v Havre
89. marca: Manhattan v Havre
90. marca: Berengaria v Cherbourg
91. marca: Champplain v Havre
92. marca: Aquitania v Cherbourg
93. marca: Queen Mary v Cherbourg
94. marca: Rex v Genoa
95. marca: Aquitania v Cherbourg
96. marca: Champplain v Havre
97. marca: Conte di Savoia v Genoa
98. marca: Normandie v Havre
99. marca: Manhattan v Havre
100. marca: Berengaria v Cherbourg
101. marca: Champplain v Havre
102. marca: Aquitania v Cherbourg
103. marca: Queen Mary v Cherbourg
104. marca: Rex v Genoa
105. marca: Aquitania v Cherbourg
106. marca: Champplain v Havre
107. marca: Conte di Savoia v Genoa
108. marca: Normandie v Havre
109. marca: Manhattan v Havre
110. marca: Berengaria v Cherbourg
111. marca: Champplain v Havre
112. marca: Aquitania v Cherbourg
113. marca: Queen Mary v Cherbourg
114. marca: Rex v Genoa
115. marca: Aquitania v Cherbourg
116. marca: Champplain v Havre
117. marca: Conte di Savoia v Genoa
118. marca: Normandie v Havre
119. marca: Manhattan v Havre
120. marca: Berengaria v Cherbourg
121. marca: Champplain v Havre
122. marca: Aquitania v Cherbourg
123. marca: Queen Mary v Cherbourg
124. marca: Rex v Genoa
125. marca: Aquitania v Cherbourg
126. marca: Champplain v Havre
127. marca: Conte di Savoia v Genoa
128. marca: Normandie v Havre
129. marca: Manhattan v Havre
130. marca: Berengaria v Cherbourg
131. marca: Champplain v Havre
132. marca: Aquitania v Cherbourg
133. marca: Queen Mary v Cherbourg
134. marca: Rex v Genoa
135. marca: Aquitania v Cherbourg
136. marca: Champplain v Havre
137. marca: Conte di Savoia v Genoa
138. marca: Normandie v Havre
139. marca: Manhattan v Havre
140. marca: Berengaria v Cherbourg
141. marca: Champplain v Havre
142. marca: Aquitania v Cherbourg
143. marca: Queen Mary v Cherbourg
144. marca: Rex v Genoa
145. marca: Aquitania v Cherbourg
146. marca: Champplain v Havre
147. marca: Conte di Savoia v Genoa
148. marca: Normandie v Havre
149. marca: Manhattan v Havre
150. marca: Berengaria v Cherbourg
151. marca: Champplain v Havre
152. marca: Aquitania v Cherbourg
153. marca: Queen Mary v Cherbourg
154. marca: Rex v Genoa
155. marca: Aquitania v Cherbourg
156. marca: Champplain v Havre
157. marca: Conte di Savoia v Genoa
158. marca: Normandie v Havre
159. marca: Manhattan v Havre
160. marca: Berengaria v Cherbourg
161. marca: Champplain v Havre
162. marca: Aquitania v Cherbourg
163. marca: Queen Mary v Cherbourg
164. marca: Rex v Genoa
165. marca: Aquitania v Cherbourg
166. marca: Champplain v Havre
167. marca: Conte di Savoia v Genoa
168. marca: Normandie v Havre
169. marca: Manhattan v Havre
170. marca: Berengaria v Cherbourg
171. marca: Champplain v Havre
172. marca: Aquitania v Cherbourg
173. marca: Queen Mary v Cherbourg
174. marca: Rex v Genoa
175. marca: Aquitania v Cherbourg
176. marca: Champplain v Havre
177. marca: Conte di Savoia v Genoa
178. marca: Normandie v Havre
179. marca: Manhattan v Havre
180. marca: Berengaria v Cherbourg
181. marca: Champplain v Havre
182. marca: Aquitania v Cherbourg
183. marca: Queen Mary v Cherbourg
184. marca: Rex v Genoa
185. marca: Aquitania v Cherbourg
186. marca: Champplain v Havre
187. marca: Conte di Savoia v Genoa
188. marca: Normandie v Havre
189. marca: Manhattan v Havre
190. marca: Berengaria v Cherbourg
191. marca: Champplain v Havre
192. marca: Aquitania v Cherbourg
193. marca: Queen Mary v Cherbourg
194. marca: Rex v Genoa
195. marca: Aquitania v Cherbourg
196. marca: Champplain v Havre
197. marca: Conte di Savoia v Genoa
198. marca: Normandie v Havre
199. marca: Manhattan v Havre
2